6/0

61375/P.

Mr Forbes

with the best Complim[ents]

from

the Author

DISSERTATIO MEDICA

INAUGURALIS,

DE

SCORBUTO.

DISSERTATIO MEDICA
INAUGURALIS,

Ex dono Gul. Forbes Socii —

DE

SCORBUTO.

et Sodalis Societatis Medicae Abd

QUAM

ANNUENTE SUMMO NUMINE,

Ex Auctoritate Reverendi admodum Viri,

D. GULIELMI ROBERTSON, S.S.T.P.

ACADEMIÆ EDINBURGENÆ Praefecti;

NEC NON

Amplissimi SENATUS ACADEMICI consensu,

Et nobilissimae FACULTATIS MEDICÆ decreto;

PRO GRADU DOCTORIS,

SUMMISQUE IN MEDICINA HONORIBUS AC PRIVILEGIIS

RITE ET LEGITIME CONSEQUENDIS;

Eruditorum examini subjicit

GEORGIUS DUNBAR, A.M.

SCOTO-BRITANNUS,

Societ. Reg. Med. Edin. Praeses Annuus,

Nec non

Socius Extraordinarius.

Ad diem 12. Septembris, hora locoque solitis.

EDINBURGI:

Apud BALFOUR et SMELLIE,

Academiae Typographos.

M,DCC,LXXXIX.

WELLCOME
LIBRARY
INSTITUTE

Patruo amicoque dilectissimo,

JACOBO DUNBAR, L.L.D.

Philosophiae in Collegio Regio

Et Academia Aberdonensi

Professori,

UT testimonium, quam vividum gratumque, quem fovere sibi honori esse semper ducet, ejus curae operaeque solicitaeque, quam in semet erudiendo posuerit, sensum habeat; quam profunde et firmiter in sua memoria insideant ille affectus et amor, quibus vicem patris, sibi, proh dolor! ante multos annos praematura morte erepti, praestiterit; et, denique, ut parvulum ejus venerationis monumentum, qua ingenium ejus rarum felixque, et doctrinam reconditam, unde plurimum fructus emolumentique saepe perceperit, quaeque, mirum in modum, ad munus summi momenti ei demandatum, quod dignitate et honore maximis ornat, fungendum accommodantur, prosequatur, et constanter fuerit prosecutus,

Hanc Dissertationem Medicam Inauguralem,

Ea qua par est,

Observantia,

D. D. Cq.

AUCTOR.

DISSERTATIO MEDICA

INAUGURALIS,

DE

SCORBUTO.

QUUM materiem paginis ſequentibus exequi decrevi, ea non parum attentionis medicorum, navigatorum, et legiſlatorum, in ſeſe nuper convertit. Hinc factum eſt, ut lumen, quod naturae ſcorbuti, cauſis et curationi fuit offuſum, ad ſtragem, quam olim edere ſolitus ſit, compeſcendam multum contulerit.

Quo notiones, quas habeam, hunc morbum ſpectantes accuratius tradantur, non alienum eſſe videtur, hiſtoriam ejus primum depingere, vel ſigna, quae eum ab aliis morbis ſecernunt, plene referre; quoniam, hoc facto, inveſtigationes, quae ſubſequentur, in luce ponentur clariore.

DEFINITIO.

In hac concinnanda Culleniana, quae notas morbi praecipuas clare feliciterque deſignat, magna ex parte utar: "In regione frigida *
" ſaepiſſime

* Quanquam ſcorbutus, regionibus in frigidis, oriri magis periclitetur; teſtimoniis tamen, de quorum veritate nequit dubitari, innisi, affirmare audeamus, eum, in plagis calidioribus ſemet frequenter oſtendiſſe. In claſſe Anſoniana,

" saepiſſime poſt victum putreſcentem, ſalitum, " ex animalibus confectum, deficiente ſimul " materia vegetabili recente;" aliquando vero materia vegetabili recente quotidie copioſeque adhibita, " aſthenia, ſtomacace, in cute " maculae diverſicolores, plerumque liveſcentes, " praeſertim ad pilorum radices."

HISTO-

Anſoniana, etiam in regione Mexicana leniſſima, non ceſſavit *. Inter navigandum ad Indos Orientales non raro invadit †. Qui nautae in India oleribus viridibus non veſcuntur, ii in ſcorbutum incidere ſolent ‡. Morbus denique claſſem viri nobilis Rodneii in India Occidentali infeſtavit ‖.

* Mr Walter's Account of Lord Anſon's Voyage.

† Clark on Hot Climates.

‡ Lind on the Diſeaſes of Europeans.

‖ Blane.

HISTORIA MORBI.

Morbum accessurum esse plerumque testatur color faciei mutatus. Æger miserandus tristis animoque demissus evadit, et eas exercitationes, quae vel ad animum ejus oblectandum conferunt, vel ab eo per necessitatem ipsam requiruntur, aversatur. In iis corporis partibus, ubi vasa sanguifera in conspectum sese dant, colore subviridi infici videntur; appetitu cibi interea immutato parumque diminuto manente. Lassitudo universa dominatur, et genua, exercitatione adhibita, rigida et languida evadunt. Difficilis laboriosusque spiritus a morbo fere nunquam disjungitur. Ægroto gingivae tument, et sanguinem, levissima injuria illata, profundunt. Quinetiam speciem lividam prae sese

ferunt,

ferunt, et prius molles et ſpongioſae, deinde putridae fungoſaeque fiunt. Quanquam epiſtaxis ſaepiſſime ſemet oſtendit; ſanguis tamen ex aliis corporis partibus non raro effunditur. Cutis tactui dura, nonnunquam aſpera eſt, frequentius vero laevis et ſplendida. Subter cutem notari poſſunt maculae colore variae, tales plerumque, quales a ſanguine, ob partem contuſam, effuſo, proficiſcuntur. Magnitudine variant. Ampliores, morbo longe provecto, in conſpectum crebrius venire ſolent. Rarius in capite et facie, quam in reliquis corporis partibus, apparent.

Quae aeger patitur, ea nunc admodum intendi incipiunt. In crura oedema invadit, tendines poplitum contrahuntur, juncturae genuum tument et dolent, et membra non amplius munia ſua obire poſſunt. Laſſitudo ſupra comprehenſa adaugetur. Æger fato repente functus eſt,

eſt, ab uno loco ad alium devectus, vel aëri puro ſubito objectus. Surae et femora, ut auctores * ſumma fide digniſſimi teſtantur, duritiem fere lapideam ſibi fuerunt adepta.

Si gravitas horum ſignorum increſcere permittatur, et morbo per remedia, quae in auxilium ejus ſunt prompta, non obſiſtatur, tales miſeriae aerumnaeque in conſpectum ſeſe dant, quales nemo, cui mentem mala tangunt humana, vel aſpicere vel deſcribere poteſt miſericordiae expers.

Ulcera vetuſta, quae nihil moleſtiae longum per ſpatium faceſſiverunt, redintegrari conſueverunt. Cutis partibus tumefactis ſponte rumpitur, unde oriuntur ulcera foeda, ſanguinea. Mortem nonnullis, hoc morbi tempore, accele-

rat

* Lind on the Scurvy; and Ives.

rat ſanguis e variis corporis partibus, ut ex inteſtinis, renibus, venis haemorrhoidalibus, &c. nimia quantitate profuſus. Hydrothorace aut aſcite morbus ſaepe funeſte finitur. Si aqua in telam celluloſam ſcrotumve effunditur, non in tanto periculo verſatur aegrotus.

Finem morbi inſignit anguſtiae et oppreſſionis pectoris ſenſus, quem ſpiritus difficilis comitari ſolet. Aliquando accedit dolor ſubter ſternum. In multis exemplis vero deeſt, et reſpiratio difficilis et laborioſa morbum ad finem perducit.

Æger, per ſtadia etiam morbi provecta, appetentiam cibi nulla ex parte diminutam habet. Nonnullis in caſibus diarrhoea perpetua urget. In aliis nulla hujus ſigna ſemet oſtendunt.

Ulcera

Ulcera ſcorbutica nonnihil attentionis merentur. Humorem tenuem foetidumque, ſanguine admixtum, profundunt. Coagula, quae difficulter abſtergentur, in iis formantur. Quamvis tolluntur, cum ulcus proxime nutritur, rurſus apparent. Subter ea caro mollis aut ſpongioſa eſſe videtur. Margines colorem lividum plerumque habent, et carne, quae ſubter cutem oritur, luxuriante et excreſcente, intumeſcunt. Cum auctum horum excreſcentium retardandi conſilio nimis arcte comprimuntur, ad gangraenam vergere periclitantur, et membrum conſtanter intumeſcit, dolet, et plerumque maculis foedatur. Morbo progrediente, in fungos ſanguineos excreſcunt, quibus nomen *hepar bovinum* nautae indere conſuerunt. Haec ſubſtantia una nocte magnam ſibi molem frequenter adipiſcitur, et, licet cauſticis et ſcalpello deleatur, eandem, cum ulcus proxime nutritur, magnitudinem, ac antea, ſibi comparaſſe reperitur.

Contuſiones

Contufiones leviffimae in ulcera fanguinea, fungofa, et foetida converti periclitantur.

Caput raro afficitur, nifi aegrotus in febrim inciderit. Lindus celebris memoriae prodit, pyrexiam raro fubeffe, et, fi ullo tempore aegrotum corripiat, pro figno fortuito potius, quam pro morbi proprio, effe habendam; namque fcorbutus naturam omnino chronicam habet.

Infuper notandum eft, gingivas, morbo violenter faeviente, profunde exulcerari, et fpeciem gangraenae prae fefe ferre. Ægrotus os vix aperire poteft, et, facie maxillifque tumefactis, odontalgia graviffima laborantem refert. Dentes omnino vacillant, et faepe ex alveolis excidunt. Hoc vero raro fubfequitur maxillae caries. Caries fcorbutica quidem tantum incidere folet, lamina offis exteriore abrupta.

Scorbuto laborantibus functiones mentis non perturbari videntur. Quanquam saepe animo admodum demisso colluctantur, sensus tamen integri manent; et in lecto cubantes nec dolorem, nec molestiam, queruntur, nisi accesserit diarrhoea, nimiumve sputum.

Quibuscunque vitiis aegrotus conflictatur, ea omnia, scorbuto invadente, augentur. Ictus arteriarum plerumque debiles et languidi sunt.

Non mihi, uti spero, vitio vertetur, quod, in signis scorbuti depingendis, non historiam ejus gradus in diversos discerpsi. In opusculo, quale hoc est, divisio hujuscemodi parum necessaria esse videbatur. Nihil amplius opus esse judicavi, quam signa morbi praecipua collecta conspectui subjicere, ut postea naturam morbi et curationem clarius exponere possem. Quicunque notas morbi minus solitas et anomalas scire cupiet,

cupiet, tractatum Lindi celeberrimi ſuper hoc argumento accuratum et excellentem adeat.

Signis ſcorbuti praecipuis nimis forſitan breviter percurſis, proximum eſt, ut cauſas, unde morbus proficiſcitur, inveſtigandas ſuſcipiam, quod facio viribus ingenii non parum diffidens.

CAUSÆ REMOTÆ.

Hodie inter omnes fere conveniſſe videtur, unum tantum, qui nomen ſcorbuti mereatur, eſſe morbum; in omni regione, et ſub unaquaque coeli temperie, eundem eſſe; eadem, ſive mari, ſive terra ſaeviat, ſigna edere, et in omni loco, ubi apparuit, ab iiſdem fere cauſis proficiſci fuiſſe compertum. Igitur non morbum, in morem auctorum complurium *, in ſpecies ſubſequentes

* Boerhaav. *Aphoriſm.* § 1151, et 1163.

ſubſequentes dividendum curabimus, *muriaticam* nempe, *acido-auſteram*, *foetido-alkalinam*, *rancido-oleoſam*, &c.

Quidam * quoque ſcorbutum a labe haereditaria profluere, et contagione vulgari poſuerunt; ſed experientia clari Lindi conjecturas hujuſcemodi admodum improbabiles reddidit.

S E M I N I A.

1. Inter has cauſas, quas proclivitatem ad ſcorbutum dare obſervationes accuratiſſimae demonſtrarint, locum principem obtinent *frigus* et *humiditas*. Monumenta medicinae hiſtoriaeque pauciſſima vel nulla ſcorbuti graviſſime ſaevien-

tis

* Horſt. Tract. de Scorbut.

Boerh. Hoffman. Carleton, Blane, &c.

tis exempla nobis ſuppeditant, ubi haec ſubeſſe demonſtrari non poſſunt.

Vapores e parietibus domorum humidis exhalantes gravitatem ſcorbuti augere, domos frigidas humidaſque ortui ejus favere, et loca ſicciora tenentes ei minus patere, conſenſus auctorum et teſtimonia clare evidenterque probant.

Intra gradus latitudinis ſeptentrionales, et in locis humidioribus et palludoſis, ſcorbutus endemicus eſſe notatur. Per frigus intenſum hyemale Icelandiam, Greenlandiam, partes Ruſſiae boreales, et Canadam, plerumque infeſtat.

Antequam progreſſus artium, inventa luxuriae, et commercii commoda, ad ſolum Bataviae exſiccandum et excolendum contulerant, dum adhuc paludibus cooperiebatur, et atmoſphaera humida et inſalubri circumdabatur, ſcorbutus

non

non parum ſtragis edidit, et, per decurſum tempeſtatum pluvioſarum, gravis et omnino epidemicus redditus eſt. In praeſentia, minus frequenter ſemet oſtendit, et pauperculis magna ex parte circumſcribitur, qui partes regionis depreſſas et humidas tenent. In locis hujuſcemodi violenter ſaevit, et non ſine magna difficultate depellitur *.

Culturae ſoli non diſſimiles ad ſaevitiem ejus leniendam in Saxonia inferiore, aliis Germaniae partibus, Suedia, Dania, et Norvegia, fecerunt †.

Attentionem noſtram fugere non debet, morbum Venetiis, quarum ſitus eſt humidus, eſſe ignotum. Caeterum huic rei verae ſatis luminis

* Van Swieten Comment. in Boerhaav. Aphoriſm. 1160.

† Brunner. Tractat. de Scorbut.

nis offundunt frigoris in illa regione abſentia, et alimenta quibus Itali victitare ſolent.

Scorbutus in claſſe viri nobilis Anſonii, poſtquam promontorium, quod *Cape Horn* appellatur, praetergreſſus eſt, ſemet oſtendit. Coelum autem, eo tempore, procelloſum fuit, nautae fluctibus ingentibus ſuper naves ſemet volventibus conſtanter madefacti ſunt, et vi frigoris ventorumque penetrabili torpuerunt. Dum Adzoph obſidebatur, ſcorbutus in exercitu Imperatricis Ruſſiarum ortus eſt. Et ſilentio non praetereundum eſt, milites quoque tunc temporis, tempeſtati frigidae, pluvia et nive ſtipatae, fuiſſe objectos.

2. Ignavia mortales ad hunc morbum proclives efficit.

Terra

Terra eos potiſſimum, qui vitam ſedentariam agunt, infeſtat. Qui in operibus, quae multum actionis exigunt, ſunt occupati, ii ſcorbuto non objiciuntur. In mechanicum ſedentarium frequenter invadit, dum eo ex toto vacat agricola laborioſus *.

Pigri, ut apud nautas appellantur, et ii, quibus conditio non multum exercitationis injungit, in hunc morbum primi, aut in primis, incidere notantur †.

3. Quibus hunc morbum accurate conſiderandi multae occaſiones fuerunt ſubminiſtratae, ii memoriae produnt, exercitationem nimiam non

* Huxham.

† Lord Anſon's Voyage. Rouppe de Morbis Navigant. Blane. Lind.

non minus, quam ejufdem defectum, nocere. Cum fcorbutus in Canada, anno humanae falutis 1759, exercitum Britannicum magnopere exercuit, labores, quos milites fubierunt, graviffimi ad morbum movendum multum forfitan contulerunt. Ab inertia ad laborem intentiffimum a militibus faepe tranfitur. Hoc nautis frequentius incidit. Somnum dulcem et reficientem illis faepiffime adimit neceffitas dura. Cum defatigati oculos claudere incipiunt, ad munia neceffaria obeunda arceffuntur, et eofdem labores, quos modo reliquerant, reiterare coguntur. Ita vires illis imminuuntur, et, ante omnes alios, morbo opportuni evadunt. Hinc, dum Anfonius littus Mexicanum, regionem mitem et temperatam, legebat, claffiarios ejus invafit fcorbutus, dum femet, ob aquam puram et alimenta recentia, adverfus eum omnino tutos effe crediderunt. Numero nautarum hoc tempore magnopere diminuto, labor eorum, qui

ſuperfuerunt, admodum magnus evaſit. Ortum ejus in exercitu Ruſſiano cauſis ſimilibus tribuendum putamus. Quae copiae ad Ockzakow iter faciebant, eae fatigationi nimiae fuerunt objectae, et difficultates, quas ſuperare oportebat, permagnae attentionem conſtantem niſuſque acerrimos requirebant *.

4. Ii, quibus vires morbis praecedentibus fuerunt convulſae, ad morbum admodum proni eſſe reperiuntur.

Cum morbus in exercitum Imperatoris Germanici in Pannonia inferiore graviſſime ſaeviit, qui plurimum detrimenti ab ejus violentia ceperunt, ii tales fuerunt, qualibus vigorem corporeum febres longae periculoſaeque debilitaverant †.

5. Magnam

* Vid. Dr Nitſch's Account.

† Kramer.

5. Magnam ad morbum proclivitatem conſtituit animus triſtis et demiſſus.

Moeſtos iiſque, quae adſunt, parum contentos invadit, dum hilaribus, quos ſuae ſortis minime poenitet, ſaepe parcit. Hinc apud milites, qui nomina dare nuper fuerunt coacti, et incolas oppidorum, quae diu fuerunt obſeſſa, ſemet oſtendit.

Antiquis hypochondriaſin, temperamentum melancholicum, et ſcorbutum, diverſas ejuſdem morbi ſpecies eſſe placuit; et medici hodierni, ut credo, qui in naturam ſcorbuti inquiſiverunt, affectus duos priores mortales poſteriori admodum obnoxios efficere fuerunt comperti.

POTESTATES NOCENTES.

1. Utrum ſal necne ad morbum progenerandum aliquid conferat, acriter fuit certatum. Voci experientiae ſuper hac re auſcultemus, et opinio rebus veris regatur.

Ægroti Lindo celeberrimo fuerunt commiſſi, quibus, ob alia vitia, aquam marinam, in tempus diuturnum, praeſcribendam putavit. Ex hac medendi ratione fructus feliciſſimi fuerunt percepti; nullus tamen eorum in ſcorbutum incidit. Idem medicus admirabilis ſcorbuto laborantibus aquam marinam praecepit. Signa vero morbi non ingraveſcebant. Non in exemplis ſemet oſtendit, ubi nautae alimentis navi propriis diu victitare, et carnem bovinam et

ſuillam,

fuillam, ob defectum aquae fontanae, ex aqua marina coquere fuerunt coacti. Navitis, cum prima fcorbuti figna apparent, ut omni cibi potionifve genere, quod minima ex parte falitum eft, abftineatur, praecipi folet. Morbus tamen gravitate frequenter increfcit. Si fal ventriculo receptum morbum facere valeret, probabile effe videretur, effluvia falis ad eundem progignendum quoque effe collatura. Compertum vero habemus, in fale marino ex aqua marina faciendo occupatos, et opifices in falinis Poloniae, ne minime quidem fcorbuto affici folere. Contra, valetudine commodiffima fruuntur, et vigorem corporis infignem habent *. Quinetiam morbus graviffime faeviit, multis in exemplis, in quibus aegroti nullis alimentis falitis fuerant ufi. Claffem Anfonii oram Mexicanam legentem invafit,

* Hoffman. tom. 3. cap. 9. pag. 57. de Efficac. et Utilit. Sal Commun.

vaſit, multis Germanis in Pannonia inferiore accidit, et exercitum Imperatricis Ruſſiarum graviſſime infeſtavit. In his autem exemplis nulla alimenta ſalita ad morbum inferendum contulerunt. Multa ſcorbutum, dum vegetabilia in uſu quotidiano erant, ortum eſſe teſtantur. In comitatu Hamptonienſi, annis 1759 et 1760, epidemice graſſatus eſt, quamvis diaetam vegetabilem adhibebant aegrotantes *. Memoriae traditur, incolas regionum Italiae frigidiorum prope Alpes infeſtaſſe, qui, fame dominante, decocto radicum ſemet ſuſtentabant †. Morbum, rebus ita ſe habentibus, accedere poſſe demonſtrant, exemplum, quod clarus Milmannus Collegio Medicorum Londinenſi obtulit, duarum paupercularum, quae, longum continuumque per temporis ſpatium, infuſo theae et pane ſolis

* Lind.

† Joannes a Bond de Scorbuto.

ſolis nutritae, ſcorbuto afficiebantur; et ortus ejuſdem in claſſe Britannica in freto Anglico huc illuc navigante, quae nondum ſex hebdomadas portum reliquerat, et vegetabilibus liberaliter fuit inſtructa.

Igitur, me judice, probabile eſt, morbum a cibariis ſalitis adhibitis non pro certo pendere; cum eum, eo ipſo alimento, quod in illum, ut antidotus ſpecifica agere fuit poſitum, apparuiſſe videamus. In parte hujuſce diſſertationis ſubſequente probare conabimur, ſcorbutum, certis cauſis agere pergentibus, ſive aegrotantes cibo vegetabili animalive, ſive alimentis ſalitis recentibuſve victitent, oriri eſſe periclitaturum. Et in multis exemplis, ubi in cauſas ſcorbuti fuit inquiſitum, rem fortuitam in errorem non facile devitandum medicos induxiſſe, non opinari non poſſumus. Quod nobis ob oculos obverſatur, eſt hoc, quod praeſidiis navibuſque,

locis,

locis, caufis morbi variis maxime opportunis, cibaria falita plerumque fufficiuntur. Quinetiam eadem loca vegetabilibus recentibus privari confuerunt. Si denique hoc reliquis adjiciamus, quod cibus vegetabilis liberaliter adhibitus in morbum mire potuit, neminem admiratione afficiet, nihil amplius ad probandum ufum cibi faliti inopiamque vegetabilium fola morbum movere valuiffe, neceffarium effe vifum. Inveftigationes vero laboriofae, experientia magna, et ingenium Lindi celebris acerrimum non parum fidei huic opinioni derogaverunt.

2. Caufis, quae mortales ad fcorbutum proclives efficiunt, jam confideratis, omnes ad vires corporis imminuendas conferre mihi perfuafum eft. Igitur qua ratione diaeta, cui nautae infueverint, actioni harum caufarum auxilians, ut morbus in homines hujufcemodi frequenter invadat, faciat, facile concipi poterit. Alimentum,

tum, quo vivitur, conditioni noſtrae, quo valetudinem commodam faciat, accommodetur oportet. Quae ſpecies cibi a ſano concoqueretur, eadem a ventriculo ejus, ſi morbo laboret, in nutrimen non vertetur. Actuoſus et laborioſus agricola alimento facile ſuſtentatur, quod ſedentarii ignaviaeque dediti nequeunt concoquere. Ita nauta, dum ſegnitiem fugit, et laetitiam animi et alacritatem habet, dum ſua attentio, ſtatus ſociorum navalium, et praefecti humanitas talia ei ſufficiunt, qualia eum adverſus frigoris effectus, humiditatem, et reliqua ſeminia tutum praeſtant, alimentis, quae mari vulgo adhibentur, ſine incommodo aut morbo, vivere poterit. Si vero, contra, cauſae, quae proclivitatem ad morbum dant, agere permittantur, eadem alimenta morbum excitare reperientur. Ex iis accuratis, quae memoriae prodiderunt auctores commeatum nauticum, utpote qui e ſubſtantiis farinaceis non fermentatis, et

carne aut piscibus salitis vel exsiccatis plerumque conficitur, concoctu esse difficilem evidenter apparet. Igitur alimenta hujuscemodi, organis assimilantibus per feminia debilitatis, in ventriculum ingesta, ad sanitatem tuendam male accommodantur. Immo morbum, quem versus constitutio corporea ante vergebat, moveant necesse est. Vir eruditus Van Swieten notabat, caseum veterem acrem, qui in usu frequente apud incolas Hollandiae est, morbum in iis, eo jam conflictantibus, graviorem efficere, et proclivibus ad eundem noxae esse. Insuper adjicit, eos, qui convaluerunt, si hac substantia concoctu difficili utantur, in morbum rursus incidere periclitari.

Quae Societas Belgica, balaenas apud Greenlandiam capiendi consilio fuit instituta, ea, anno 1633, observationis et investigationis studio impulsa, et notitiam ejus regionis adipiscendi

avida,

avida, nautas ſeptem valentiores, qui hyemem, ut ea, quae tantopere exoptarent, diſcere valerent, tranſigerent, ibi reliquerunt. Cibaria omnigena e navibus illis ſuppeditabantur. Haec provida cura vero miſeriae morbique fons et origo evaſit. Deſidioſos reddebat, et ne eam corporis exercitationem quae valetudini commodae zona in frigida degentium omnino neceſſaria eſt, adhiberent cavebat. Haec enim, ſi cibum induſtria et labore quaerere fuiſſent coacti, miſeriam aerumnamque ab illis defendiſſet. Inertia vero, et frigus regionis cum cibo, quem habebant, concoctu difficillimo conjunctum, eos omnibus ſcorbuti pertinaciſſimi miſeriis implicuerunt.

Silentio non praetereundum eſt, pauculos Anglos, qui in Greenlandia caſu fuerunt relicti, omnibus cibariis, praeter ea quae ſua induſtria et ingenium ſibi comparare valuerint, deſtituti,

a

a ſcorbuto immunes manſiſſe, et ſemet, gravitate fati illaeſos, civibus obtuliſſe, licet variis caſibus maliſque, in undecim menſes, fuiſſent objecti. Fortunati Batavi! ſi dura neceſſitas manum induſtriae exercuiſſet, et niſus ingenii excitaſſet. Rebus ita ſe habentibus, alimentis concoctis difficilibus facile victitaſſent, morbique gravitatem evaſiſſent.

Supervacaneum foret huic argumenti parti diutius immorari, cum cibum corruptum et coctu difficilem ſcorbutum movere res vera ſit, quam teſtimonia ſeculorum conjuncta ſtabiliunt et confirmant. Si nulla alia miſeriae humanae, quae huic opinioni fidem faceret, hiſtoria extitiſſet, de expeditione ſacra Ludovici Noni Regis Galliarum, memoriae a Jonville tradita ſola huic concilio ſuffeciſſent.

3. Alimenta

3. Alimenta parum nutriminis continentia aeque, ac substantiae quae viribus concoctionis aegre subiguntur, scorbutum faciunt. Hinc famem saepe comitatur. In aetate provectioribus, ob nimiam abstinentiam defectu appetentiae factam, oriri notatur *. Et Dr Stark, qui diaetam suam ad minimam, qua potuit vivi, quantitatem redegit, eo fuit correptus.

4. Inter naturam scorbuti investigandam, quantum aër corruptus, qui in carceribus, nosocomiis, vel navibus, in quibus nimia hominum multitudo coarctatur, oriatur, ad morbum conferat excitandum, accurate, et prout volui, discere nequivi. Nonnulli aëra inquinatum pro causa morbi excitante habuerunt. Typhus vero, affectus a scorbuto alieno, causa hujuscemodi dominante, plerumque oriri videtur. Minime

* Blane.

nime vero negandum eſt, aëra hoc genus, utpote qui reſpirationi parum ſit aptus, aliis cauſis adjunctum, ad ortum morbi et progreſſum facere poſſe.

5. Quin affectus animi magnam in indolem humanam poteſtatem habeant, et multum ad animos mortalium diverſos reddendos conferant, nemo inficias ire audebit. Quo magis effectus, quos edunt, conſiderantur, eo plus rationis, cur eos in morbis faciendis et depellendis multum poſſe credamus, eſſe videbitur. Quot poteſtate laetitiae ſumma morborum gravitate, fuerunt liberati! Quot morbis ſuccubuerunt moeſtitia oppreſſi et degravati! Hoc modo multi luctu confecti contabuerunt, et tandem, aetate adhuc florente, miſerias aerumnaſque morte mutarunt. In mala, quibuſcum colluctabantur, nihil potuit medicina; namque a "tacito ſub pectore vul-"nere" proficiſcentia nihil levationis, niſi a

conſo-

confolatione amicitiae, laetitia praeter confuetudinem ingente, viribusve fpei reficientibus, recipere potuerunt.

Quantos quamque potentes in fabricam humanam effectus edant animi pathemata, clare evidenterque monftrabit hiftoria fcorbuti attente confiderata. Neminem enim fugere poteft, hunc morbum ftrages fuas horrendas in his locis potiffimum edidiffe, ubi animus dolore, angore, vel defperatione affici periclitabatur.

Si hiftoriam curfus Anfioniani infelicis examinamus, miferia varia et multiplex oculis noftris objicitur. In regione littoris Mexicani miti et temperata, focii ejus navales numero per gravitatem morborum fuerunt diminuti, fuperftites defatigatione exhaufti, navis, qua curfum longum et periculofum abfolvere oportebat, concuffa, et notio folum natale nunquam revifendi,

pere-

pereundique, nullis amicorum obitum deflentibus, illis ob oculos conſtanter obverſabatur. Tot infortunia conjuncta actioni mentis et vigori non inimica eſſe non potuerunt, et miſeriam, jam nimiam, ex toto intolerabilem reddiderunt, ſcorbutum illis inferentia, quanquam magnam remediorum, quae in auxilium ejus promptiſſima eſſe cenſentur, copiam poſſidebant *.

Quae auxilia nobis hoc argumentum exequentibus ſuppeditat obſeſſorum Bredae hiſtoria, ea

* Miſeriae, quas perpeſſi ſint, ab auctore navigationis Anſonianae elegante accurate deſcribuntur loco ſequente, qui calamitatem eorum maximam, et morbi naturam, optime ſimul depingit.

" This diſeaſe is likewiſe attended with a ſtrange " dejection of ſpirits, and with ſhiverings, tremblings, " and a diſpoſition to be ſeized with the moſt " dreadful terrors on the ſlighteſt accident. Indeed " it

ea neglectui habere foret absurdum. Modo spe elati e miseria emergebant, modo timore obruti in morbum reciderunt, et absentia vel praesentia scorbuti a gaudio vel moestitia praesidii notabatur pendere. Princeps Aurasionis saluti obsessorum magnopere metuens, medicamentum, quod forsitan non multo efficaciae verae praeditum fuit, in praesidium invehendum curavit, cujus virtutes antiscorbuticas tales esse, qualibus nullo in exemplo posset obsisti, asseruit. Mise-

 randi

" it was most remarkable, in all our reiterated experi-
" ence of this malady, that whatever discouraged our
" people, or at any time damped their hopes, never
" failed to add new vigour to the distemper; for it
" usually killed those who were in the last stages of it,
" and confined those to their hammocks who were be-
" fore capable of some kind of duty; so that it seemed
" as if alacrity of mind and sanguine thoughts were no
" contemptible preservatives from its malignity." Anson's Voyage, p. 143.

randi aegroti mala, quibus conflictabantur, finiendi cupidi, et ad virtutes cujuslibet novi medicamenti efferendas et amplificandas proni, summam in remedii efficacia fiduciam collocarunt. Credulitas spem excitavit, et, hoc animi affectu salutari dominante, omnia morbi signa repente evanuerunt *.

Expectatio pugnae brevi ineundae animos mortalium mirum in modum, ut exempla plurima docent, excitare consuevit. Haec in classibus Britannicis, motus aemulationis et amoris patriae tam generosos tamque nobiles frequenter accendit, ut multi, qui morbo diu laboraverant admodum languidi et debilitati, hoste appropinquante, malorum, quibus tentabantur, obliti, in locis apparuerint fortitudinis et vigoris pleni, gloriam patriae vitae periculo sustentare parati.

* Vander Mye apud Lind.

parati. Dr Blane memoriae prodit, omnes fere classiarios Britannicos, postquam victoriam de Comite de Grasse reportavit Rodneius nobilis, ad sanitatem fuisse reductos.

Ita quidnam affectus animi hoc in morbo praestent, clare videmus. Nos nequit latere, eos, qui animum contristant, movere; eos vero, qui exhilarant et erigunt, scorbutum depellere. Cum *bonum* admodum probabile vel omnino certum est, *gaudium* morbum fundit fugatque; cum, contra, *malum* inevitabile esse videtur, *dolor*, ut idem repetat, plane facit. Ita, non sine causa gravissima, affectus, qui animum demissum efficiunt, causis scorbuti excitantibus annumerantur.

CAUSA

CAUSA PROXIMA.

Signis, seminiis, et potestatibus nocentibus jam percursis, proximum esse videtur, ut in naturam causae proximae, quantum possumus, inquiramus. Inter hanc investigandam, minime diffiteor, animum mihi dubium inter duas theorias oppositas et contrarias, quas hoc argumentum consideratum mortalibus suffecit, frequenter haesisse.

Una putredinem gradatim accumulatam humori vitali inesse ponit. In hanc sententiam concessit vir eruditissimus *. In ea sustinenda multum laboris consumpsit, multumque ingenii ostendit.

* Pringle.

oſtendit. Anima foetida, excretorum conditio et ſpecies, quam cutis et ſanguis prae ſeſe ferunt, ut documenta hujuſce doctrinae, fuerunt prolatae. Ad eandem ſpecioſam reddendam non parum contulit ratiocinatio Profeſſoris in hacce academia ingenioſi et venerabilis *, de victu e cibo animali ex toto confecto, et materiae ſalinae explicatione. Licet vero haecce theoria nominum illuſtrium auctoritate protegatur, meum tamen eſſe duco, quaedam in medium proferre, quae ad aliquantum dubitationis de ejus veritate excitandum conferre poſſe videntur.

I. Inter omnes convenit, notam characteriſticam, qua res animatae ab inanimatis ſecernuntur, eſſe eam, quae illis ineſt, putredini obſiſtendi poteſtatem. Cum res ita ſe habeat, non quaerere non poſſumus, quomodo, in ſcorbuto,

vel

* Vid. Prin. Lin. Cullen.

vel quolibet alio morborum, qui putridi appellantur, humor, conditionibus, quibus sanguis in systema vasculosum diffunditur, subjectus ei mutationi et materiae mortuae decompositioni, si ita loqui liceat, quae putredinem constituunt, unquam obnoxius evadere potest. Qua ratione, quaesumus, fit, ut sanguis, si talem ejus statum ullo in exemplo existere concedamus, his notis non insigniatur, quae putredinem nunquam non comitantur, ut aëris emissio, &c.? Nonne omnes philosophandi regulae tradunt, similes effectus a causis similibus esse sperandos? Igitur, cum effectus in casu praesente non semet ostendant, inde haud dubie, causam non existere, cogi et effici debet. Si respondeatur, putredinem, quae incidit, pro singulari, aut sui generis, esse habendam. Hoc, judicio nostro, nihil aliud est, quam aliis verbis confiteri, nihil putredinis hoc in morbo subesse.

2. Quo

2. Quo modo ſanguis variis corporis conditionibus afficiatur, nondum plene fuit expoſitum. Si vero ullus ſtatus corporis morbidus humori vitali putredinem poſſet inferre, talis mutatio haud ſenſus lateret.

Compertum habemus, ſanguinem, qui putridus ſit, cogi non poſſe *, quoniam primus operationis ſepticae effectus eſt texturam partium ejus diſſolvere, ut in omnibus aliis corporibus incidere conſuevit. Examina, quibus hicce humor in omni morbi ſtadio, et etiam poſtquam morte finitus eſt, fuit ſubjectus, non parum, ut opinamur, inveſtigationi noſtrae luminis offundent.

Lindus celeberrimus aegrotis centum et pluribus, qui ſcorbuto laborarunt, per omnia morbi ſtadia,

* Op Haller. tom. III. p. 137.

ſtadia, ſanguinem, temporibus diverſis, emiſit. Eum in ſerum et craſſamentum, more ſolito, ſponte diſcedere, et etiam, morbo admodum provecto, compactum firmumque eſſe compertus eſt. Quinetiam in experimentis clare Rouppe quaedam guttae ſanguinis ſcorbuto laborantis, linteo puro exceptae, protinus cogebantur.

Quas res veras inciſiones cadaverum ſuppeditant, eae idem probare videntur. Cadavera ſcorbuto extinctorum examinata varias ſanguinis coacti ſpecies in cavis cordis, in tela celluloſa, &c. in conſpectum dederunt *. Documenta ſimilia praeberent morbi, qui putridi fuerunt appellati, attente conſiderati ; cum vero limites diſſertationi hujuſcemodi praeſcripti inveſtigationem tam amplam tamque longe patentem non recipiant, ut candidus indagator tractatum Doctoris

* Poupart. Lind. Rouppe.

toris Milmani ingeniofum fuper hac re adeat fuademus.

Status autem fanguinis, a quo hic morbus pendere fuit pofitus, texturae ejus diffolutionem neceffario continet. Cum vero hanc notionem cum rebus veris fupra comprehenfis componimus, nofmet de pathologia fcorbuti, uti vocatur, humorali nonnihil dubitare non confiteri non poffumus; quoniam, fi putredo fanguinis caufa proxima foret, figna putredinis in eo humore haud dubie reperirentur. Nulla autem hujufmodi figna ibi notari poffe jam vidimus; et igitur, fi caufam effectus non excipiant, qui cum ea neceffario connectuntur, et ab ea disjungi nequeunt, pro regulis ratiocinationis juftae et legitimae, caufam non exiftere, concludere licet.

Quo hoc ratiocinium longius etiamnum profequamur, fanguis fcorbuto conflictantibus de-

tractus ſenſus guſtui et olfactui minime omnium, quos medicus eruditus unquam expertus eſt, percipiendos praebet. In eodem aëris ſtatu ſervatus, citius ſanguine valetudine commoda fruentium non putreſcit. Particulae tenuiores carnis ovillae e ſero ejus maceratae, aeque diu corruptionis immunes, ac in ſerum ſanorum immerſae, manſerunt. Denique, ſi humores e ſanguine ſecreti tales ſint, quales eos eſſe Lindus retulerit, inde non parum confirmationis et praeſidii opinio, quam tradimus, deducet.

3. Pathologia ſcorbuti humoralis ſanguinem, licet actione vaſorum perpetuo moveatur, et arctiſſime cum vita conjungatur, pro fluido paſſivo et inerte, mutationibus materiae mortuae chemicis et decompoſitioni obnoxio, habet. Quantum affectus animi in morbo excitando et depellendo poſſint, ſupra fuit comprehenſum. Si ſanguis vero ea ſubſtantia paſſiva ſit, quae eſſe poſita

fuerit,

fuerit, quomodo cum affectibus animi tam facile circumagi potest? Quomodo potest metus ei humori putredinem inferre, aut spes eundem ab eo statu revocare? Verum tamen est, valetudinem, Breda obsessa, pro spe praesidii metuve fuisse mutatam; et probabilitatem auxilii solam animique alacritatem, quam praelium mox faciendum soleat movere, hominibus, quibus scorbutus malignus et gravissimus vires omnino convulserat, vigorem saepe restituisse. Nonne hae res verae auctoritati, cui fides nequit derogari, innitentes pathologiam hujusce morbi humoralem non aequae probabilem esse evincunt, ac nobis persuadere volunt defensores ejus eruditi et ingeniosi.

4. Quinetiam fuit notatum, scorbutum, sive cibus animalis, sive vegetabilis, sive alimenta salita, sive recentia adhibeantur, oriri solere. Si eum igitur conditioni humorum putridae tribuere

buere nobifmet in animum inducamus, qua ratione ftatum hujufmodi facere poffint alimenta, natura fua inter fefe tam longe differentia, intellectu in primis difficile effe videtur.

5. Pringelius illuftris dotes rerum varietatis antifepticas magna induftria demonftrandas curavit, et experimentis extra corpus inftitutis inductus, quales intra idem agentia effectus edant, conclufit. Si vero appareat, antifeptica magis debilia plus in morbos, qui putridi nominantur, quam valentiora, faepe poffe, et medicamentum virtutibus antifepticis exiguis, nullifve extra corpus praeditum hifce affectibus efficacius, quam aliud cui infint dotes putredini inimiciffimae, frequenter occurrere, de conclufione viri eruditi et fagacis nonnihil dubitare licebit.

In morbo, quem exequimur, ubi maffa fanguinea putrida effe ponitur, antifeptica, quae

valen-

valentiſſima eſſe cenſentur, ut radix valerianae ſylveſtris, camphora, borax, alkali volatile, &c. ad aegros ad ſanitatem reducendos plus debent conferre, quam vegetabilia, quae cum illis comparata poteſtates antiſepticas infirmas exiguaſque habent, quam juſcula e carne animali recente confecta, quibus vim putredini inimicam nemo, ut exiſtimamus, ineſſe contendet. Experientia tamen teſtatur, illa prorſus inertia et inefficacia eſſe, dum haec magnopere proſunt. Quae putredini potenter obſiſtunt, qualia ſunt thea, alkali fixum et volatile, ea notas, quae morbos, qui putridi vocantur, inſignire conceduntur, moverunt *. Et forſitan non alienum erit rurſus commemorare, haec omnia ſigna, affectibus animi laetioribus excitatis et vigentibus, evanuiſſe.

Nonne

* Milman.

Nonne hae res verae ad probandum conferunt, idem ratiocinium de rebus vita destitutis et animatis adhibere, nihil aliud quam in errorem inducere? Nonne ostendunt, nos eas substantias, quae calore subjectae, aliisve artibus chemicis tortae, dotes antisepticas exhibeant, corpore receptas iisdem praeditas esse, inferre non oportere? Denique, nonne demonstrant, scorbutum conditioni sanguinis putridae non esse referendum, cum antiseptica valentiora aliena esse, et debilia et potestates, quibus nullae virtutes antisepticae adhuc tributae fuerint, ad morbum depellendum sufficere reperiantur?

Ita pauculas observationes, sed ea diffidentia quam argumenti magnitudo et experientia manca mihi non injicere non potuerunt, in medium ausus sum proferre, quae, judicio meo, ad aliquas dubitationes de pathologia hujus morbi humorali excitandas accommodantur. Et, uti

spero,

ſpero, non mihi vitio vertetur, quod res veras experientiamque eorum, quibus hocce argumentum attente conſiderandi occaſiones frequentes fuerunt ſubminiſtratae, neglectui habui. Mihimet in vanis futilibuſque theoriis concinnandis indulgere nolui; nihil enim mihi antiquius fuit, quam ea, quae annotaverim, ad documenta, quae res verae ſuppeditaverint, provocando regere et confirmare. In opere in vulgus nuper edito, ingenio, doctrina, et utilitate magnopere repleto, auctor venerabilis animi ſui ſenſa de acrimonia, ut morbi cauſa, modo ſequente profert. "Upon the whole of this ſubject, therefore, I would conclude, that the ſuppoſition of an acrimony, as the cauſe of diſeaſes, has been too frequently admitted in our modern pathology, and that it ought not to be admitted, unleſs when the cauſes and exiſtence of it are well aſcertained *."

* Cullen. Mater. Medic. § I. p. 79. vol. I.

E ratiocinio ſupra de hoc argumento tradito mihi, uti ſpero, ſenſa Profeſſoris illuſtriſſimi adſciſcere licebit, quae non minus ad conditionem ſanguinis putreſcentem, quam ad acrimoniam in eo humore exiſtentem, reſpiciunt.

Una theoria explicata, ad alteram conſiderandam progrediendum eſt, quae hunc morbum ab infirmitate ſtatu *ſolidorum* debilitato pendere ponit.

1. Omnes autem quaſi uno ore conſentiunt, fibris muſcularibus viventibus poteſtatem ineſſe, qua ſemet, cauſa excitante admota, contrahere valent; et a gradu hujuſce poteſtatis, qui adeſt, majore vel minore, et etiam a vi, qua cauſa excitans agit, valetudinem commodam corporis et vigorem magna ex parte pendere.

2. Si causae contractionem sanam tonumve facientes languide agunt, vis cohaesionis fibrarum muscularium diminuetur, et longitudo earundem augebitur.

E causis remotis scorbuti jam consideratis, eas esse tales, apparet, quales vires corpori non satis suppeditando agunt. Sive mari, sive terra saeviret, rationes gravissimae non defuerunt, cur actioni frigoris et humiditatis, cibo concoctu difficili, alimentis parum nutriminis suppeditantibus, fami et angoribus animi contristati et demissi tribueretur. Haec causae varie conjunctae ad morbum progenerandum sufficere fuerunt repertae, et eodem tempore ad duas propositiones antecedentes explicandas sufficiunt.

Si vero animum ad nonnullas e rebus veris, in historia morbi comprehensis, contemplandas diligenter adjungamus, causa non deesse videbi-

tur, cur, praeter debilitatem ſolidorum, vim cohaeſionis eorum imminutam, et longitudinem auctam, fibris muſcularibus quoque ineſſe magnam *mobilitatem*, vel, ſi vocabulum liceat adhibere, *capacitatem impreſſiones recipiendi adauctam*. Profeſſori celeberrimo *, ad cujus opera lectorem toties relegavimus, placet, mobilitatem fibrarum muſcularium a cauſis, quae vigorem illis imminuunt, frequenter augeri videri; et igitur tenſionem diminutam ab iis, quae poteſtatem animalem, nervoſam, vel inhaerentem debilitant, proficiſci. Igitur hanc fibrae muſcularis conditionem ſcorbuti comitem eſſe oportere, conſtitutio corporis humani naturalis quodammodo demonſtrare videtur; cum eum morbum excitent affectus animum moeſtitia obruentes, cum modum, quo Dr Stark morbum intulerit, viderimus, cum ſcorbutus famem frequenter

* Cullen. Phyſiolog.

quenter comitari notetur; homines caufis hujufcemodi objecti magnam mobilitatem acquirunt, ut aegroti, fcorbuto laborantes, minimo nifui fuccumbentes, et periculum cibum diuturna efurie conflictato liberaliter et fubito dandi teftantur *.

Haud

* Nulla argumenta, quae et fcorbutum et typhum magna debilitate ftipari probent, funt neceffaria. Hi morbi tamen nec eadem figna oftendunt, nec iifdem remediis depelluntur. Igitur verum difcrimen inter hofce affectus intercedere concludamus oportet. Negari non poteft, fcorbuto laborantes horroribus, tremoribus, et proclivitati ad terrores ingentes, caufa etiam leviffima data, patere; et fummum periculum a quolibet ftimulante valentiore, hoc morbo conflictantibus applicato, oriri. Signa vero modo comprehenfa typhum non infigniunt, et ad eum depellendum, medicamenta ftimulantia potentiffima, omnino neceffaria effe reperiuntur. Unde igitur proficifcitur hocce difcrimen, quod modo pofuimus?

Haud ſilentio praetereundum eſt, Milmanum ratiocinationem Fontanae de fibris muſcularibus recepiſſe; ſed, inter ſtatum earum hoc in morbo

ſuimus? E ſupra dictis plane et evidenter apparet, ſcorbutum a poteſtatibus excitantibus abſtractis ortum deducere, quae protinus vires corpori diminuunt. Cum autem quoque verum ſit, ſtimulantia potentia irritabilitatem fibrarum muſcularium conſumere; ſtimulos hoc modo abſtractos in auctum irritabilitatis morbidum deſinere oportere manifeſtum et evidens eſt. Ex hoc, e tremoribus, qui morbum comitantur, e facilitate, qua ſcorbuto laborantes terroribus animique moeſtitia afficiuntur, idque ob cauſas leviſſimas, et denique e natura remediorum, quae ad morbum tollendum accommodantur, plane apparet, nos, non ſine ratione gravi, theoriam noſtram fundamento ſolido inaedificari, et morbum capacitate impreſſiones recipiendi adaucta ſtipari, et, in hoc, a typho longe differre, aſſerere poſſe; namque in affectu poſteriore aegrotantes ſtimulantia valentiſſima, et tali, qualis hominibus valetudine commoda fruentibus,

morbo debilem et relaxatum exponendum, nihil attentionis ei facilitati, qua contractiones earum possunt cieri, impendisse. Causam scorbuti proximam in principio vitali exhausto posuit. Si eandem vero in debilitate solidorum viventium posuisset, et si theoria ejus mobilitatem fibrarum muscularium auctam, quam causae vigorem illis diminuentes saepe progenerant, comprehendisset, tunc, si mihi opinionem propriam interponere liceat, phaenomena morbi plenius clariusque exponere valuisset. Totam vero causam proximam in principio vitali exhausto ponere, non minus erroris forsitan, quam theoria, quam subruere et convellere conatus est, creabit.

RATIO

bus, ex toto inimica foret, quantitate data, quae vero ad hunc morbum depellendum optime, uti experientia testatur, accommodantur, facillime tolerare valent.

RATIO SYMPTOMATUM.

His traditis, proximum eſt, ut ſigna explicare conemur. Decolaratio cutis et maculae, quae ſemet oſtendunt, per cohaeſionem fibrarum muſcularium diminutam facile poſſint explicari. Diminutionem hujuſcemodi incidere et ratiocinium et experientia evincunt *. Injuria externa leviſſima ad ſolutionem continui faciendam ſufficit. Igitur minime mirabile eſt, ſi ſanguis in vaſis, quibus *poteſtas continens* eſt imminuta, circumiens, ſubter cutem effundatur, et maculas, quae ſubter eandem ſunt videndae, progignat. Poſitum fuit, ſanguinem putridum et diſſolutum in telam celluloſam ſubter cutem effundi,

* Lind's Poſtſcript. Van Swieten, &c.

fundi, et, rebus ita ſe habentibus, vaſa, per quae antea permeare non potuit, intrare. Ratiocinium vero, quod ſupra fuit propoſitum, hanc conjecturam improbabilem potius reddit, et cadavera a Poupartio Lindoque inciſa, fidem ei magis etiamnum derogant. Hae inciſiones docent, ſanguinem coactum in muſculorum interſtitiis, cavis cordis, et ſubter cutem fuiſſe repertum. Multis in exemplis, ſanguis tam firmiter coactus eſt, ut muſculi inſolitam duritiem ſibi comparaverant. Hae res verae, quantum judicare poſſumus, notioni ſtatus ſanguinis putridi et diſſoluti adverſantur, et eam igitur in ſignis morbi exponendis recipere nolumus.

Eadem cohaeſio diminuta, quae inter particulas fibras componentes reperiunda eſt, cur gingivae tumeant denteſque vacillent, explicabit. Si haec cohaeſionis autem diminutio maculas cutis, et ſigna modo poſita, valeat illuſtrare, eadem

dem longius etiamnum provecta causae profusionum sanguinis, quae aegrotos saepe rapiunt, immodicarum lumen offundet. Namque, prout morbus increscit, *potestas* vasorum sanguiferorum *continens* magis magisque gradatim diminuitur, et tandem tam debilis evadit, ut humorem, quem vehant, quantitate non parva effundant. Hae sanguinis profusiones animi deliquio et convulsionibus saepe stipantur. Magnam mobilitatem hoc in morbo subesse supra notavimus, et auctoritate quam maxime spectabili innitentes eam causis corporis vigorem diminuentibus intendi commemoravimus. Si res ita se habeat, quomodo evacuationibus sanguinis largis augeri periclitetur, satis evidens et manifestum erit. Idcirco eaedem causae in hanc contractionis, quam fibrae possident, facilitatem agentes, et oppressioni cordis, ob sanguinem nimium ibi accumulatum, adjunctae tremoribus animique deliquiis, quibus cum scorbuto colluctantes,

luctantes, post haemorrhagias profusiores, afficiuntur, explicandis inservient. Quinetiam aliqua ex parte causam illustrabunt, cur aegrotantes, minimo nisu corporeo adhibito, vel etiam aëre puro et recente ad eos subito adspirante, tam saepe fato fungantur. Quae auctor elegantissimus et ingeniosissimus docet, ea hanc opinionem in clariore adhuc luce ponunt. "Mobilitas nimia est, si quando vel a "stimulo justo leviore motus excitantur, vel "motus nimii a solito stimulo; quod si acciderit, motus quoque abnormes esse solent *."

Haec argumenti pars locum occasionemque in naturam convulsionum, et nexum, qui illas inter et haemorrhagiam intercedit, inquirendi ampla suppeditat; sed, ob brevitatem instituti, eo desistamus oportet.

H Foetor

* Gregorii Conspect. Medicin. Theoret.

Foetor halitus a fibris gingivarum ruptis, aërique objectis, proficifci videtur. Non alienum erit notare, hoc fignum alios morbos, quibus nihil neceffitudinis cum fcorbuto intercedat, comitari, et igitur conditionem fanguinis fepticam non fignificare videri. Status mufculorum induratus fanguini in eorum intervalla effufo referendus eft, qui adeo firmiter cogitur, ut duritiem ligneam fibi acquirat. Hoc rationem doloris et contractionis, quibus membra afficiuntur, fatis claram reddere videtur.

Quo functio oeconomiae animalis, faluti tam neceffaria, quam refpiratio eft, adeo, ut valetudini commodae poffit infervire, peragatur, aër refpirationi idoneus in pulmones admittatur neceffe eft. Mutationem, qua vitiatur, ibi fubit, et, ut locum alii aëris puri et recentis fupplemento comparet, expiratur. Hujufce fluidi infpirationi et expirationi certorum mufculorum

actio

actio eſt neceſſaria. Si vero, ob debilitatem corporis univerſam, hi muſculi muniis ſuis nimis languide fungantur, nec aëra pollutum e pulmonibus rite expulſum iri, nec aëra purum et reſpirationi idoneum in eoſdem ſatis libere admiſſum iri, evidens et manifeſtum eſt. Hoc ſpiritui difficili, quo hic morbus tam ſaepe ſtipatur, lumen offundere videtur.

Quaeſtio hic apte proponi poteſt, An ſanguis hoc in morbo afficitur ? Quae res verae ſupra fuerunt comprehenſae, eae nobis in animum credere induxerunt, eum non eſſe putridum, quanquam in morbo, ubi tanta tamque univerſa debilitas dominatur, non talem eſſe confitemur, qualis eſt, cum in vaſa, quibus actio perfecta eſt, quibuſque vigor non imminutus eſt, diffunditur. Experimenta vero ſatis numeroſa et clara, quae modum, quo conditionibus corporis variis afficiatur, oſtendant, adhuc deſunt.

A priori, aliquam ei mutationem per ſtatum ſolidorum morbidum inferri non ſuſpicari non poſſumus; ſed, *a poſteriori*, documenta pauca et manca eſſe reperientur. Notatum fuit, uti credo, animalibus ictu fulmineo nimiave venatione extinctis ſanguinem non cogi ſolere. Heuſonius clarus experimenta adducit, quae deliquium animi et languorem eum magis viſcidum, et ad cogendum proniorem, efficere probent *. Scorbutus autem eſt morbus, in quo haec ſigna magnopere dominantur. Si haec igitur cum phaenomenis, quae Poupartii Lindique inciſiones commonſtrarunt, conjunxeris, proclivitatem ſanguinis ad cogendum hoc in morbo augeri probabile eſſe videbitur.

Ita praecipua e ſignis hujuſce morbi exponere conatus ſum. Ab explicatione modo tradita, unde

* Hewſon's Experimental Inquiry, &c.

unde reliqua pendeant et proficiſcantur, facile apparebit. Licet vero pathologiam humoralem recipere noluerim, et plus probabilitatis alii opinioni, inter ratiocinandum, conceſſerim; mihi tamen in animo nunquam fuiſſe vere poſſum affirmare, illam pathologiam irridere, quae, in tot ſecula, ratiocinium primorum medicinae luminum rexit, uſumque practicum moderata eſt, et approbationem Sydenhamii et Boerhaavii ſibi adepta eſt.

DIAGNOSIS.

Quum ſignorum ſeriem deſcripſi, ea, ut ſcorbutum a quolibet alio morbo ſecernere facile poſſimus, faciet. Si vero quoque animum ad ſeminia et poteſtates nocentes conſideranda adjungemus, nullum omnino erroris periculum

poterit

poterit oriri. Species, quam ulcus prae ſeſe fert, affectus faucium, uvulae, et palati, qui in lue venerea ſemet oſtendunt, ne ſigna illius morbi cum ſcorbuti propriis confundamus, cavebunt.

PROGNOSIS.

Utcunque formidoloſus hic morbus ſit, nullus tamen affectus morbidus, cui corpus humanum eſt opportunum, depulſu facilior eſt. Medicus, ſi modo remedia idonea ſint, et malo venienti occurrere, et aegrotos etiam, eodem admodum inveterato et provecto, ad ſanitatem reducere poteſt *. Exempla innumera hanc veritatem adeo ſolatii feracem evincunt. Igitur, ſi praeſidia adſint, bonus morbi eventus conſtanter ſperandus.

PRO-

* Lind.

PROPHYLAXIS.

Si causae remotae non e memoria exciderint, ratio huic morbo occurrendi efficax nunquam poterit ignorari. Vis earum nociva vitetur, nunquam accedet scorbutus. Hilaritatem in classibus et praesidiis excitandi, et omnia, quae animum tristem demissumque reddere possint, e conspectu removendi, necessitas manifesta et evidens erit, si, quales in eos, qui hoc morbo laborant, effectus edant affectus animi hujuscemodi, attente diligenterque considerabitur.

Magna benevolentia et sapientia conjunctae, quas in hac ipsa re, et in omni quidem alia, demonstravit nuperus navigator, cujus nomen, honos, laudesque semper manebunt, abunde testantur,

tur, veſtitus, exercitationis, munditiae, victuſque rationem rite habitam, per omnes coeli regioniſque viciſſitudines, et dum totus terrarum orbis circumnavigatur, ſcorbuto efficaciter poſſe occurrere. Si lector, quaenam morbi praeſidia vir admirabilis adhibuerit, accurate ſcire velit, eum ad orationem elegantem, quae a Pringelio illuſtriſſimo coram Societate Regia tradebatur, relegem oportet; cum ſocii ſpectabiles et eruditi, quanti meritum tam rarum tamque ſingulare facerent, clare grateque praedicarunt.

C U R A T I O.

Ab inveſtigationibus hiſtoricis et theoreticis, quae traditae fuerunt, curatio ſcorbuti, ut conſecutio juſta et naturalis, oriri videtur. Corpus univerſum, ut ſupra comprehenſum fuit, admodum

dum debilitatum et relaxatum eſt, vires concoquendi perquam imminutae, et niſus corporeus etiam minimus, morbo provectiore, aegroto miſerando exitium ineluctabile inferre periclitatur. Ex his datis via medendi rationalis haud dubie poteſt deduci.

Cibus levis concoctuque facilis ſit. Scorbuto laborantes, ut experientia docet, morbo provectiore, nihil dotibus ſtimulantibus valentioribus praeditum tolerare poſſunt. Curatione aliqua ex parte abſoluta, vinum carnemque recentem modice dare conveniet.

Cum exempla plurima non deſint, ubi homines ſcorbuto, longas poſt navigationes, graviſſimo paene confectos, diaeta vegetabilis et aër purus reſtituerunt, ad haec, ut remedia in auxilium morbi promptiſſima, conſtanter decurra-

tur. His juſcula e carne recente confecta adjici poſſunt.

Acidum vegetabile nativum fermentato, quod acetum praebet, multi praetulerunt.

A ſtatu animi tranquillo et ſereno ſumma commoda orientur. Igitur aegroti ab omnibus ſedulo et diligenter abducantur, quae animi anxietatem et moeſtitiam facere poſſunt. De his vero et ſimilibus ſatis ſupra dictum.

Nihil aliud, quam mera huic morbo medendi conſilia, tradere neceſſarium eſſe duxi; quoniam de omnibus, quae curationem ſpectant, in libris, quos unuſquiſque medicinae ſtudioſus manu diurna et nocturna verſat, fuſe pleneque differitur.

Tantum

Tantum ſupereſt, ut Profeſſoribus hujuſce Academiae illuſtriſſimis, qui talem ei claritudinem ſua doctrina ingenioque compararunt, qualis, ut confido, in multa ſecula futura manebit, ob ſcientiam variam et utilem a Praelectionibus eorum excellentiſſimis deductam, grates animo ſincero perſolvam.

F I N I S.

